

ຄູ່ມື

ມາດຕະຖານການປະຕິບັດບົດບາດສິ່ງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫລາກຫລາຍໃນໂຄງການສຸກເສີນຂອງອົງການກາແດງລາວ.

Minimum standard commitment to gender and diversity in emergency programming in Lao Red Cross

“ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບສິ່ງ-ຊາຍ ໂດຍການປ້ອງກັນ ແລະ ລຶບລ້າງທຸກຮູບການຈຳແນກຕໍ່ແມ່ສິ່ງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ”

ສະໜັບສະໜູນການແປ ແລະ ຈັດພິມໂດຍ
The translation and publication are supported by

ສາລະບານ

- ພາກສະເໜີ
- ໂຄງປະກອບຂອງກຽດສັກສີ, ການເຂົ້າເຖິງ, ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຄວາມປອດໄພ (DAPS)
- ຄຳໝັ້ນສັນຍາທີ່ມີມາດຖານຕໍ່າສຸດຕໍ່ບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນການສ້າງແຜນງານສຸກເສີນສຳລັບສຸຂະພາບສຸກເສີນຂອງອົງການກາແດງລາວ.
- ສຸຂະພາບສຸກເສີນ
- ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດ້ານໄພພິບັດ
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ/ການວິເຄາະບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງກັນ
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ການຄັດເລືອກຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຕົ້ອນໄຂຂອງການສ້າງບຸລິມະສິດ.

ຄູ່ມື

ມາດຖານຕໍາສຸດກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ໃນວຽກງານສຸກເສີນຂອງອົງການກາແດງລາວ

1. ຄວາມເປັນມາ

ຄະນະກຳມາທິການເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ວຽກແມ່ ແລະ ເດັກອົງການກາແດງລາວ ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ການນຳຂອງອົງການກາແດງລາວ ໃນການຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍ, ການວາງແຜນ ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ປະສານງານກັບທຸກຂະແໜງການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ, ລຶບລ້າງທຸກຮູບການຈຳແນກຕໍ່ແມ່ຍິງ, ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ, ເຄື່ອນໄຫວຕາມມາດຖານທີ່ໄດ້ວາງໄວ້ຕາມກອງປະຊຸມສາກົນ, ກົດໝາຍຂອງລາວ ແລະ ບັນດານະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດທີ່ພົວພັນກັບແຜນຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ III ເພື່ອຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ ປີ 2014-2020, ທັງໝົດນີ້ ເພື່ອປົກປ້ອງ ແລະ ລຶບລ້າງ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ.

ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກເຫດການສຸກເສີນນັ້ນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນທາງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດຈະເກີດຂຶ້ນທັງໃນໄລຍະເກີດ ແລະ ຫຼັງເກີດພາວະສຸກເສີນ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ບັດໄຈທາງສັງຄົມອື່ນໆ, ລວມທັງກຸ່ມອາຍຸ, ຄວາມພິການ, ສະຖານະພາບສຸຂະພາບ, ຜູ້ຕິດເຊື້ອ HIV/ພະຍາດ AIDS, ພະຍາດຊໍາເຮື້ອຕ່າງໆ, ສະຖານະພາບທາງສັງຄົມ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ອື່ນໆ ໃນເຂດທີ່ປະຊາຊົນມີຄວາມສ່ຽງຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການພື້ນຕົວຈາກພາວະສຸກເສີນ.

ອີງຕາມສະພາບການຕົວຈິງຂອງອົງການກາແດງລາວ ໂດຍຜ່ານການປຶກສາຫາລືຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ຈຶ່ງໄດ້ເປັນເອ ກະພາບກັນເພື່ອສ້າງມາດຖານຕໍາສຸດກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນວຽກງານສຸກເສີນທີ່ພົວ ພັນເຖິງວຽກງານສົ່ງເສີມສຸຂະພາບຊຸມຊົນ ແລະ ວຽກງານຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດຂອງອົງການກາແດງລາວ.

2. ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອເປັນຄູ່ມືໃນການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃຫ້ແກ່ພະນັກ ງານ ແລະ ອາສາສະໝັກ ທີ່ປະຕິບັດວຽກງານສຸກເສີນຂອງອົງການກາແດງລາວ.
- ເພື່ອເປັນມາດຖານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນເວລາເກີດເຫດການສຸກເສີນ.

3. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ຄູ່ມືມາດຖານຕໍາສຸດກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບພະນັກງານ ແລະ ອາສາສະໝັກ ທີ່ເຮັດວຽກງານສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ ແລະ ວຽກງານຫຼຸດຜ່ອນໄພພິບັດສຸກເສີນຂອງອົງການກາແດງລາວ.

4. ມາດຖານຕໍາສຸດກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ - ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນວຽກ ງານສຸກເສີນ

4.1. ມາດຖານຕໍາສຸດກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນວຽກງານສຸຂະພາບ ສຸກເສີນ.

ກຽດສັກສີ/Dignity

- ຕ້ອງແຍກຫ້ອງໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ຫ້ອງນໍ້າ (ຖ້າວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ) ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ແຍກທາງເຂົ້າ, ເຂດລໍຖ້າສຳລັບຍິງ-ຊາຍ ເພື່ອໃຫ້ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ເປັນການເຄົາລົບກຽດສັກສີສູງສຸດ;
- ຜູ້ໃຫ້ການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ຄວາມສະດວກ ຕ້ອງມີທັດສະນະທີ່ເໝາະສົມກັບຮີດຄອງປະເພນີ ເພດຍິງ-ຊາຍ, ຄົນພິການ ແລະ ທຸກກຸ່ມອາຍຸ;
- ການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບຕ້ອງເປັນຄວາມລັບ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ໝັ້ນໃຈວ່າຄວາມລັບຈະບໍ່ຖືກເປີດເຜີຍ;
- ການກວດສຸຂະພາບ ແລະ ການປິ່ນປົວ ແມ່ນປະຕິບັດຕາມຄວາມພໍໃຈຂອງຜູ້ມາຮັບບໍລິການ;
- ໃຫ້ມີພະນັກງານແພດໝໍທີ່ເປັນເພດຍິງເພື່ອໃຫ້ບໍລິການຄົນເຈັບເພດຍິງ ຫຼື ເພື່ອຕິດຕາມພວກເຂົາຢູ່ໃນຫ້ອງຂອງແພດໝໍທີ່ເປັນເພດຊາຍ ຖ້າຫາກວ່າມີຄວາມຕ້ອງການ.

ການເຂົ້າເຖິງ/Access

- ຕັ້ງອັນໄຂການຄັດເລືອກຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການວິເຄາະທາງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດໃນສັງຄົມ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້;
- ໃຫ້ມີຜູ້ແປພາສາເປັນເພດຍິງ ແລະ ຊາຍ ສຳລັບຜູ້ທີ່ຕ້ອງການ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ພວກເຂົາເຂົ້າໃຈຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານສຸຂະພາບ;
- ໃຫ້ມີການບໍລິການ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກດ້ານສຸຂະພາບ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ໃນເວລາທີ່ຕ້ອງ ການຢູ່ສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍພະນັກງານທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເພດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ທຸກກຸ່ມອາຍຸ ໄດ້ເຂົ້າເຖິງຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ;
- ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທຸກກຸ່ມອາຍຸ, ທຸກເພດທຸກໄວ ແລະ ກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ ທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ພວກເຮົາຕ້ອງກຳນົດຫຼັກການການປະຕິບັດເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນ;
- ທຸກໆຄົນ ລວມທັງໄວຈະເລີນພັນ ໄດ້ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ

ແຕ່ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບໃຫ້ເໝາະສົມກັບວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີຂອງ ທ້ອງຖິ່ນ;

- ຜູ້ທີ່ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອອອກຫາ ບ່ອນປິ່ນປົວ, ນຳສົ່ງໄປຮັບການຮັກສາປິ່ນປົວ ແລະ ມີການເຂົ້າເຖິງການສະໜັບສະໜູນ ດ້ານຈິດຕະສັງຄົມ (ດ້ານຈິດໃຈ);
- ຜູ້ຕິດເຊື້ອ HIV/ພະຍາດ AIDS ໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງ ຫຼື ຖືກນຳສົ່ງເພື່ອຮັບການປິ່ນປົວ ແລະ ການໃຫ້ຢາທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ;
- ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບການຮັກສາສຸຂະພາບ ເຊິ່ງຂໍ້ ມູນເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງທີ່ເປັນພາສາທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍເໝາະສົມກັບ ທ້ອງຖິ່ນ, ເປັນຮູບພາບໃນຈຸດໃຫ້ບໍລິການສຸຂະພາບ ແລະ ໃນບໍລິເວນສູນອົບພະຍົບ;
- ຊຸດບໍລິການມາດຖານຂັ້ນຕ່ຳສຸດຂອງສິ່ງອ່ານວຍຄວາມສະດວກດ້ານສຸຂະພາບ ເພື່ອ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັບໃນວິກິດການສຸກເສີນປະກອບມີ: ການນຳສົ່ງໄປຫາສູນບໍລິການ ສຸຂະພາບ, ປິ່ນປົວທາງດ້ານຈິດຕະສັງຄົມ, ຊຸດລະບົບການປ້ອງກັນຫຼັງໄດ້ຮັບເຊື້ອພະຍາດ , ຢາຕ້ານເຊື້ອ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ, ພະຍາດບາດ ທະຍັກ, ວັກແຊັງກັນໄວຣັສຕັບອັກເສບ B, ການຄຸມກຳເນີດແບບສຸກເສີນ (ທີ່ຖືກກົດໝາ ຍາຍ ແລະ ເໝາະສົມ);
- ສະຖານທີ່ພະນັກງານແພດໝໍຕ້ອງໄດ້ລາຍງານການເກີດຂຶ້ນຂອງຄວາມຮຸນແຮງທາງ ເພດຕໍ່ຕຳຫຼວດ/ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ມີອຳນາດ, ພະນັກງານແພດໝໍຄວນອອກຫາຄຳແນະນຳ ຈາກທີ່ປຶກສາດ້ານຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ, ພະນັກງານແພດໝໍໃຫ້ໃບຢັ້ງຢືນສຸຂະພາບ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຄິດຄ່າ ເມື່ອເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງການເອກະສານນີ້ ໃນກໍລະນີໃຊ້ຄວາມຮຸນ ແຮງທາງເພດ.
- ສູນໃຫ້ບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບຕິດຕາມຈຳນວນ, ການແຍກເພດ ແລະ ໄລຍະຂອງ ເຫດການຮຸນແຮງດ້ານເພດ ແລະ ເຫດການຮຸນແຮງທາງດ້ານຮ່າງກາຍໃນທຸກກໍລະນີ, ມີ ແຕ່ຈຳນວນຂໍ້ມູນແຍກເພດເທົ່ານັ້ນຖືກຮັກສາໄວ້, ໂດຍບໍ່ມີການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂ່າວ ສານກ່ຽວກັບຜູ້ລອດ/ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ.
- ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບການປິ່ນປົວ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການຫຼັງຄວາມຮຸນແຮງ (ການຂົນສົ່ງ, ການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ການຂ້າຕົວຕາຍ ແລະ ອື່ນໆ) ຖືກເຜີຍແຜ່ຕໍ່ຊຸມ ຊົນ.

ການມີສ່ວນຮ່ວມ/Participation

- ຍິງ-ຊາຍໃນທຸກໄວ, ລວມທັງກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດໄດ້ຮັບການປຶກສາ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ການອອກແບບທຸກການບໍລິການ ແລະ ສິ່ງອ່ານວຍຄວາມສະດວກດ້ານສຸຂະພາບ ໃນ ບ່ອນທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ປະຕິບັດການສົນທະນາກຸ່ມເພດດຽວຊຶ່ງມີຜູ້ໃຫ້ຄວາມສະດວກທີ່ເປັນ ເພດດຽວກັນ;
- ທີມປະເມີນ, ທີມຕອບໂຕ້ ໃຫ້ມີຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ເປັນເພດຍິງ, ເພດຊາຍ ລວມກຸ່ມທີ່ຄົນ ດ້ອຍໂອກາດໃນອັດຕາສ່ວນທີ່ສະເໝີພາບ/ຍຸຕິທຳ;
- ຄະນະກຳມະການສັງເກດສຸຂະພາບຊຸມຊົນ ຫຼື ຄະນະທຽບເທົ່າ ໃຫ້ມີຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ເປັນ ເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍໃນອັດຕາສ່ວນສະເໝີພາບ ແລະ ຍຸຕິທຳ, ເຊິ່ງລວມມີກຸ່ມຜູ້ ດ້ອຍໂອກາດ ໃນບ່ອນທີ່ບໍ່ສາມາດທີ່ຈະມີຄະນະກຳມະການເພດຍິງ-ຊາຍທີ່ສະເໝີພາບ ກັນ, ໃຫ້ຈັດຕັ້ງສອງຄະນະກຳມະການເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສຸ ຂະພາບຂອງເພດຍິງ ແລະ

ເພດຊາຍ;

- ພະນັກງານແພດທີ່ເປັນເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍທີ່ໄດ້ຮັບການອຸດໜູນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ມາເຮັດວຽກຢູ່ໃນຊຸມຊົນ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກ່ຽວມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການປະຕິບັດວຽກຢູ່ໃນຊຸມຊົນ, ຊຸມຊົນສາມາດປຶກສາຫາລືກັນກ່ຽວກັບການປະຕິບັດທີ່ເໝາະສົມດ້ວຍວິທີອຸດໜູນ ແລະ ຝຶກອົບຮົມພະນັກງານ ໃໝ່ມາບ່ຽນແທນໂດຍເພດດຽວກັນ (ຍິງ-ຊາຍ).

ຄວາມປອດໄພ/Safety

ຄວາມປອດໄພສະເພາະ/Sector-specific safety issues

- ບໍລິເວນນອກ ແລະ ໃນສະຖານທີ່ໃຫ້ບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ລວມທັງສູນບໍລິການສຸກຂະພາບສຸກເສີນ, ຫ້ອງໃຫ້ຄໍາປຶກສາ, ຫ້ອງນໍ້າຍິງ-ຊາຍໃຫ້ມີແສງສະຫວ່າງພຽງພໍ, ຖ້າວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນໃຫ້ແຍກເຂດລໍຖ້າ, ທາງເຂົ້າ ແລະ ອື່ນໆ;
- ຍ້ອນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ, ໃນການປະເມີນການເຂົ້າເຖິງສະຖານທີ່ອ່ານວຍຄວາມສະດວກດ້ານສຸຂະພາບ, ໃນນັ້ນ ລວມມີຄວາມປອດໄພໃນການໄປຫາ/ຈາກສະຖານທີ່ອ່ານວຍຄວາມສະດວກນັ້ນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ພາສາ, ສິ່ງກົດຂວາງດ້ານວັດທະນະທໍາ ແລະ/ຫຼື ວັດຖຸໃນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ, ໂດຍສະເພາະສໍາລັບກຸ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ, ເຊິ່ງລວມມີຜູ້ສູງອາຍຸ ແລະ ຄົນພິການ;
- ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງດ້ານຮ່າງກາຍໄດ້ຮັບການບັນທຶກໄວ້ນັ້ນ, ມີແຕ່ຈໍານວນເຫດການ, ຂໍ້ມູນແຍກເພດ ແລະ ໄລຍະເວລາເກີດເຫດການກ່ຽວກັບຜູ້ລອດ/ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເທົ່ານັ້ນ ຖືກເກັບຮັກສາໄວ້;
- ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງແມ່ນຖືກກໍານົດຢູ່ໃນແບບຟອມລາຍງານດ້ານສຸຂະພາບ ເຊິ່ງລວມມີການກວດກາຮອຍຊໍ້າ, ກະດູກຫັກ, ຮອຍຈີກຂາດ, ຮອຍເຫຼິ້ນ, ຄວາມກັງວົນ, ຄວາມຍ້ານ, ການຕີມເຫຼົ້າທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສໍາພັນ ແລະ ອື່ນໆ.

**ການປ້ອງກັນ ແລະ ຕອບໂຕ້ ຕໍ່ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ແລະ ການປົກປ້ອງເດັກ
Gender-Based Violence (GBV) Prevention and Response and
Child Protection.**

- ກຸ່ມຄົນທີ່ຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດວາງທີ່ຕັ້ງ, ການອອກແບບ ແລະ ກໍ່ສ້າງສະຖານທີ່ບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ສິ່ງອ່ານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສຸກຂະພາບ;
- ການປະຕິບັດແບບສະເພາະແມ່ນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ຕົວຢ່າງ: ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງແມ່ຍິງ, ກຸ່ມຄົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງອື່ນໆ ແລະ ການປະສານງານກັບຂະແໜງການອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ: ນໍ້າສະອາດ, ສຸຂະພິບານ ແລະ ອານາໄມ (WASH) ແລະ ທີ່ພັກພາອາໄສ ເຂົ້າໃນການອອກແບບສະຖານທີ່ບໍລິການສຸຂະພາບ;
- ຖ້າວ່າມີຊ່ວຍງານ ຜູ້ທີ່ໃຫ້ຄໍາປຶກສາທາງດ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ເພື່ອກໍານົດລະບົບການຮັກສາທີ່ປອດໄພ, ຕ້ອງໃຫ້ເປັນຄວາມລັບ ແລະ ເໝາະສົມສໍາລັບຜູ້ຖືກຮັບເຄາະຮ້າຍເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ພະນັກ ງານມີຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມຊໍານານໃນການ

ຮັກສາເບື້ອງຕົ້ນ.

- ພະນັກງານຂອງອົງການກາແດງລາວທຸກຄົນທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານສຸຂະພາບ ຕ້ອງໃຫ້ມີລາຍຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງບຸກຄົນ (ບັບບຸງປະຈຳ), ທີ່ຢູ່ສຳນັກງານ ແລະ ຜູ້ຊ່ວຍຊານທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ, ອົງການບົກບ້ອງສິດທິເດັກ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານຈິດຕະສັງຄົມ ເຊິ່ງພະນັກງານຂອງອົງການກາແດງລາວສາມາດນຳສົ່ງຜູ້ລອດ ຫຼື ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກ ໄປຍັງສຳນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການບ້ອງກັນ ແລະ ການຕອບໂຕ້ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ແລະ ການບົກບ້ອງເດັກແມ່ນມີຢູ່ໃນຫ້ອງໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ປະກອບເຂົ້າໃນກິດຈະກຳດ້ານສຸຂະພາບ; ຕົວຢ່າງ: ການສົນທະນາກັບຄົນເຈັບ ຫຼື ຂໍ້ຄວາມໃນໂປສເຕີໃນຫ້ອງໃຫ້ຄຳປຶກສາ.

**ລະບົບການບົກບ້ອງພາຍໃນ/Internal Protection Systems
ການບ້ອງກັນການຊຸດຮີດ ແລະ ການທາລຸນທາງເພດ
Prevention of Sexual Exploitation and Abuse**

- ລະບົບສົ່ງຂ່າວທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດ (ສະທ້ອນຄຳຄິດເຫັນ) ແລະ ຮ້ອງທຸກຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນທີ່ທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ທັງເພດຍິງ-ຊາຍ ລວມທັງກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ; ຕົວ ຢ່າງ: ພະນັກງານທັງຍິງ-ຊາຍສາມາດຮັບຄຳຮ້ອງທຸກ; ລະບົບການສົ່ງຂ່າວ ແລະ ຮ້ອງທຸກ ບໍ່ໄດ້ອີງໃສ່ແຕ່ການຮ້ອງທຸກເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງຜູ້ທີ່ອ່ານອອກຂຽນໄດ້ເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຕ້ອນຮັບການເຂົ້າເຖິງຂອງທຸກຄົນລວມທັງຜູ້ທີ່ບໍ່ຮູ້ໜັງສື ແລະ ສະຖານທີ່ຂອງຫ້ອງການຮ້ອງທຸກ ຄວນພິຈາລະນາເຖິງຄວາມປອດໄພ, ເປັນບ່ອນທີ່ບໍ່ມີຄົນຫຼາຍ, ເປັນຄວາມລັບ ແລະ ຕ້ອງສາມາດຮັບການສົ່ງຂ່າວໄດ້ຕະຫຼອດເວລາ.
- ມີຂໍ້ແນະນຳທີ່ຈະແຈ້ງ, ສອດຄ່ອງ ແລະ ໂປ່ງໃສ ທີ່ປະຊາຊົນສາມາດເຂົ້າເຖິງໃນການຮັກສາສຸຂະພາບ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນລະດັບຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການທາລຸນທາງເພດໂດຍມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ. ແຈ້ງການເຖິງມວນຊົນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ປະກອບດ້ວຍຮູບພາບເພື່ອເຕືອນປະຊາຊົນໃຫ້ມີສະຕິລະວັງຕົວ ແລະ ສິ່ງທີ່ແຈ້ງໄປນັ້ນແມ່ນບໍ່ໃຫ້ຄິດຄຳຕອບແທນ.
- ບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນ ທີ່ອາໄສການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຜູ້ອື່ນໃນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ ແລະ ສະຖານທີ່ບໍລິ ການດ້ານສຸຂະພາບ; (ຕົວຢ່າງ: ແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ອາຍຸສູງ ແລະ ຄົນພິການ) ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊິດ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ພວກເຂົາໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ບໍ່ຖືກໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ.

**ກົດລະບຽບ ແລະ ນະໂຍບາຍການບົກບ້ອງເດັກ
Code of Conduct and Child Protection Policy**

- ພະນັກງານຂອງອົງການກາແດງລາວທຸກຄົນ ຕ້ອງໄດ້ເຊັນຮັບຮູ້ກົດລະບຽບການບົກ

ບ້ອງເດັກຂອງອົງການກາແດງລາວທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ຕ້ອງມີຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍການປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ໄດ້ຮັບຟັງການເຜີຍແຜ່ເປັນປະຈຳ.

4.2 ມາດຖານຕໍາສຸດໃນບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດ້ານໄພພິບັດ
Gender and Diversity in Disaster Risk Reduction (DRR) Standard

ການເຄົາລົບໃນກຽດສັກສີ/ Dignity

- ລະບົບຂອງການຍົກຍ້າຍ ລວມເຖິງມາດຕະການສະເພາະສໍາລັບແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ ແມ່ນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທໍາ.
- ລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າຂອງຊຸມຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ພົວພັນກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ເຊິ່ງລວມມີກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ, ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຂັ້ນຕອນການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ໃຫ້ເປັນໄປໃນທາງທີ່ດີຕໍ່ຄວາມຕ້ອງ ການຂອງທຸກເພດທຸກໄວ, ເຊິ່ງລວມມີຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນບ່ອນພັກເຊົາຂອງສູນອົບພະຍົບ.

ການເຂົ້າເຖິງ/Access

- ຕັ້ງອັນໄຂການຄັດເລືອກ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດເພື່ອເຂົ້າເຖິງກິດຈະກຳການຫຼຸດ ຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການວິເຄາະເພດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດສາມາດໄດ້ເຂົ້າເຖິງສິ່ງເຫຼົ່ານັ້ນ;
- ເພດຍິງ-ຊາຍທຸກໄວ ເຊິ່ງລວມທັງກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າເຖິງການຝຶກອົບຮົມລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າຢ່າງສະເໝີພາບກັນ;
- ໃນການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນກ່ຽວກັບອຸປະສັກການເຂົ້າເຖິງ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍເພດຍິງ-ຊາຍ ລວມທັງກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ ແມ່ນໄດ້ຖືກກຳນົດເຂົ້າໃນກິດຈະກຳຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ແລະ ໄດ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບວິທີການຕອບໂຕ້ກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ເໝາະສົມ;
- ການເຜີຍແຜ່ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າຕ້ອງເປັນລະບົບຕ່ອງໂສ້ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເພດຍິງ-ຊາຍທຸກໄວ ເຊິ່ງ ລວມມີກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ, ໃຫ້ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ຖືກຕ້ອງ;
- ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າດ້ວຍລະບົບເຕັກໂນໂລຊີສື່ສານ (IT) ແລະ ຂໍ້ມູນສື່ສານກ່ຽວກັບໄພອັນຕະລາຍ, ຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມສ່ຽງ. ວິທີການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຍິງ-ຊາຍ ລວມທັງກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ ເປັນພາສາ/ຮູບແບບໃດໜຶ່ງທີ່ພວກເຂົາສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້;
- ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໄດ້ຖືກແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບກິດຈະກຳການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດ້ານໄພພິບັດແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານນັ້ນຖືກເຜີຍແຜ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນຮູບແບບເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຮູບພາບໃນບ່ອນສາທາລະນະ;
- ລະບົບການເຕືອນໄພທີ່ສ້າງຂຶ້ນນັ້ນ ໄດ້ຖືກກວດສອບເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າເພດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດທຸກຄົນໄດ້ເຂົ້າເຖິງຢ່າງສະເໝີພາບ.

ການມີສ່ວນຮ່ວມ/Participation

- ເພດຍິງ-ຊາຍທຸກໄວ ລວມທັງກຸ່ມຄົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ລວມທັງການຫ້າງຫາກະກຽມຕອບໂຕ້ ໄພພິບັດໃນທຸກລະດັບ, ເຊິ່ງລວມມີລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ, ການສຶກສາ, ການ ສື່ສານ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສ້າງເຄືອຂ່າຍ. ຖ້າມີຄວາມຈໍາເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ແຍກ ກຸ່ມສົນທະນາທີ່ມີເພດດຽວ ເຊິ່ງມີຜູ້ໃຫ້ຄວາມສະດວກເປັນເພດດຽວກັນ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າໃຫ້ແກ່ຍິງ-ຊາຍ ຕ້ອງມາຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ແລະ ມີອັດຕາສ່ວນທີ່ສະເ ຫມິພາບກັນເຂົ້າໃນຂະບວນການການຕັດສິນໃຈຂອງກິດຈະກຳຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ດ້ານໄພພິບັດ ແລະ ກິດຈະກຳໃນການຫ້າງຫາກະກຽມໄພພິບັດຊຸມຊົນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການສົ່ງເສີມເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີລັກສະນະດ້ານສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ເສດຖະກິດ ສໍາລັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທຸກກຸ່ມຄົນຢູ່ໃນຊຸມຊົນໄດ້ຮັບການແກ້ ໄຂ;
- ພູມບັນຍາທ້ອງຖິ່ນ/ຄວາມຄິດເຫັນຂອງເພດຍິງ-ຊາຍທຸກໄວ ລວມທັງກຸ່ມຄົນທີ່ ດ້ອຍໂອກາດໃນທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ປະກອບເຂົ້າໃນການອອກແບບ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ;
- ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຜູ້ນໍາຊຸມຊົນໄດ້ຮັບການລະດົມໃຫ້ເອົາເພດຍິງ-ຊາຍ ທຸກໄວ ລວມທັງກຸ່ມຄົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງສະເຫມີພາບໃນ ກິດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິ ບັດ ແລະ ຂະບວນການຕັດສິນໃຈ;
- ການຮ່ວມມືກັບອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງມີຜູ້ທີ່ຕາງໜ້າເພດຍິງ ແລະ ກຸ່ມຄົນ ອື່ນໆ ຕົວຢ່າງ: ຊາວໜຸ່ມ, ຄົນພິການ... ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນໃນການສົ່ງເສີມ, ການວາງແຜນ ຫຼື ປະຕິບັດແຜນງານ;
- ທີມປະເມີນ ແລະ ທີມຕອບໂຕ້ໄພພິບັດໃຫ້ມີຕາງໜ້າເພດຍິງ ລວມທັງກຸ່ມຄົນທີ່ ດ້ອຍໂອກາດຢ່າງສະ ເຫມີພາບ/ຍຸຕິທຳ;
- ຄະນະກຳມະການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດໃຫ້ມີຜູ້ຕາງໜ້າເພດຍິງ-ຊາຍ ລວມ ທັງກຸ່ມຄົນທີ່ດ້ອຍໂອກາດຢ່າງສະເຫມີພາບ/ຍຸຕິທຳ;
- ຜູ້ປະສານງານເພດຍິງ-ເພດຊາຍ ເຮັດວຽກດ້ານຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ທີ່ໄດ້ ຮັບການອຸດໜູນ ແລະ ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມມາແລ້ວ, ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວມີຄວາມ ຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຮັດວຽກ, ຊຸມຊົນເປັນຜູ້ປຶກສາຫາລືເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ໂດຍການ ບ່ຽນແທນດ້ວຍເພດດຽວກັນ.

ຄວາມປອດໄພ/Safety

ຄວາມປອດໄພສະເພາະ/Sector-Specific Safety Issues

- ລະບົບຂອງການຍົກຍ້າຍລວມເຖິງມາດຕະການສະເພາະສໍາລັບແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳ.
- ລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າຂອງຊຸມຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນພົວພັນກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ເຊິ່ງລວມມີກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ, ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຂັ້ນຕອນການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ ໃຫ້ເປັນໄປໃນທາງທີ່ດີຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງທຸກເພດທຸກໄວ, ເຊິ່ງລວມມີຄວາມ ເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນບ່ອນພັກເຊົາຂອງສູນອົບພະຍົບ.

**ການປ້ອງກັນຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ, ການຕອບໂຕ້ ແລະ ການປົກປ້ອງເດັກ
Gender-Based Violence (GBV) Prevention and Response and Child protection**

- ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການອອກແບບ, ການກໍ່ສ້າງ, ການຄຸ້ມຄອງແລະການປະສານງານສໍາລັບກິດຈະກຳຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ;
- ມີການປະຕິບັດສະເພາະ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນຄວາມສ່ຽງຂອງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງພາຍໃນສູນອົບພະຍົບ. ຕົວຢ່າງ, ສະຖານທີ່, ຝາຂັ້ນໄວ້ເພື່ອຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ, ແຍກຫ້ອງນໍາ ສໍາລັບເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ;
- ພະນັກງານຂອງອົງການກາແດງລາວທຸກຄົນທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານສຸຂະພາບ ຕ້ອງໃຫ້ມີລາຍຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງບຸກຄົນ (ບັບບຸງປະຈຳ), ທີ່ຢູ່ສໍານັກງານ ແລະ ຜູ້ຊ່ວຍຊານທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ, ອົງການປົກປ້ອງສິດທິເດັກ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານຈິດຕະສັງຄົມ ເຊິ່ງພະນັກງານຂອງອົງການກາແດງລາວ ສາມາດນໍາສົ່ງຜູ້ລອດ ຫຼື ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກ ໄປຍັງສໍານັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນ ແລະ ການຕອບໂຕ້ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ແລະ ການປົກປ້ອງເດັກແມ່ນມີຢູ່ໃນຫ້ອງໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ປະກອບເຂົ້າໃນກິດຈະກຳດ້ານສຸຂະພາບ; ຕົວຢ່າງ: ການສົນທະນາກັບຄົນເຈັບ ຫຼື ຂໍ້ຄວາມໃນໂປສເຕີໃນຫ້ອງໃຫ້ຄໍາປຶກສາ.

**ລະບົບການປົກປ້ອງພາຍໃນ ແລະ ການປ້ອງກັນການຂູດຮີດ ແລະ ການທາລຸນທາງເພດ
Internal Protection Systems
Prevention of Sexual Exploitation and Abuse**

- ລະບົບສົ່ງຂ່າວທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດ (ສະທ້ອນຄໍາຄິດເຫັນ) ແລະ ຮ້ອງທຸກຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນທີ່ທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ທັງເພດຍິງ-ຊາຍ ລວມທັງກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ; ຕົວ ຢ່າງ: ພະນັກງານທັງຍິງ-ຊາຍສາມາດຮັບຄໍາຮ້ອງທຸກ; ລະບົບການສົ່ງຂ່າວ ແລະ ຮ້ອງທຸກ ບໍ່ໄດ້ອີງໃສ່ແຕ່ການຮ້ອງທຸກເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງຜູ້ທີ່ອ່ານອອກຂຽນໄດ້ເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຕ້ອນຮັບການເຂົ້າເຖິງຂອງທຸກຄົນລວມທັງຜູ້ທີ່ບໍ່ຮູ້ໜັງສື ແລະ ສະຖານທີ່ຂອງຫ້ອງການຮ້ອງທຸກ ຄວນພິຈາລະນາເຖິງຄວາມບອດໄພ, ເປັນບ່ອນທີ່ບໍ່ມີຄົນຫຼາຍ, ເປັນຄວາມລັບ ແລະ ຕ້ອງສາມາດຮັບການສົ່ງຂ່າວໄດ້ຕະຫຼອດເວລາ;
- ມີຂໍ້ແນະນຳທີ່ຈະແຈ້ງ, ສອດຄ່ອງ ແລະ ໂປ່ງໃສ ທີ່ປະຊາຊົນສາມາດເຂົ້າເຖິງໃນການຮັກສາສຸຂະພາບ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນລະດັບຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການທາລຸນທາງເພດໂດຍມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ. ແຈ້ງການເຖິງມວນຊົນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ປະກອບດ້ວຍຮູບພາບເພື່ອເຕືອນປະຊາຊົນໃຫ້ມີສະຕິລະວັງຕົວ ແລະ ສິ່ງທີ່ແຈ້ງໄປນັ້ນແມ່ນບໍ່ໃຫ້ຄິດຄໍາຕອບແທນ;
- ບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນ ທີ່ອາໄສການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຜູ້ອື່ນໃນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ ແລະ ສະຖານທີ່ບໍລິ ການດ້ານສຸຂະພາບ; (ຕົວຢ່າງ: ແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ອາຍຸສູງ ແລະ ຄົນພິການ) ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊິດ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ພວກເຂົາໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ບໍ່ຖືກໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ.

ກົດລະບຽບ ແລະ ນະໂຍບາຍການປົກປ້ອງເດັກ
Code of Conduct and Child Protection Policy

- ພະນັກງານຂອງອົງການກາແດງລາວທຸກຄົນ ຕ້ອງໄດ້ເຊັນຮັບຮູ້ກົດລະບຽບການປົກປ້ອງເດັກຂອງອົງການກາແດງລາວທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ຕ້ອງມີຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍການປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ໄດ້ຮັບຟັງການເຜີຍແຜ່ເປັນປະຈຳ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1

ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ/ການວິເຄາະບົດບາດເພດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມ ຫຼາກຫຼາຍ

ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການແມ່ນບາດກ້າວທຳອິດໃນການສະໜອງການສ້າງ
ໂຄງການສຸກເສີນທີ່ເໝາະສົມໃນທຸກຂະແໜງການ. ຈົນກວ່າວ່າພວກເຮົາຮູ້ວ່າໃຜເປັນຜູ້ຖືກ
ກະທົບ: ແມ່ຍິງ, ເດັກຍິງ, ຜູ້ຊາຍ ຫຼື ເດັກນ້ອຍ ຄົນໃດຈາກກຸ່ມຍ່ອຍໃດ ແລະ ໃນຈຳນວນ
ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແມ່ນໃຜເປັນຜູ້ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍສຸດ, ການຕອບໂຕ້ສຸກເສີນອາດປະຕິບັດອອກ
ນອກເປົ້າໝາຍ. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຜູ້ຖືກກະທົບຄວນແຍກອອກໃຫ້ລະອຽດສະເໝີເລື້ອຍໆ ໂດຍ
ແບ່ງເພດ ແລະ ອາຍຸ, ບັດໃຈອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ: ຄວາມເປັນພິການ ແລະ ບັດໃຈສະເພາະ
ສ່ວນຕົວ ແລະ ອື່ນໆ.

ການວິເຄາະບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງກັນຊ່ວຍພາໃຫ້ພວກເຮົາເຂົ້າໃຈ
ແລະ ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການສະເພາະຂອງຄົນ, ດັ່ງນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງຄວນເຊື່ອມສານເຂົ້າກັບ
ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ, ການປະເມີນຂະແໜງການ ແລະ ການວິເຄາະສະພາບການ.

ຄຳຖາມ ແລະ ຈຸດທີ່ຊ່ວຍໃນການວິເຄາະບົດບາດຍິງ-ຊາຍ

1. ປະຫວັດຂອງກຸ່ມທີ່ຖືກເຄາະຮ້າຍມີຫຍັງແດ່? (ຄື: ຈຳນວນຄົວເຮືອນ ແລະ ຈຳນວນ
ສະມາຊິກໃນຄົວເຮືອນແຍກເປັນເພດ ແລະ ອາຍຸ; ຈຳນວນຂອງຫົວໜ້າຄອບຄົວທີ່
ເປັນເພດຊາຍຜູ້ດຽວ ແລະ ຈຳນວນຂອງຫົວໜ້າຄອບຄົວທີ່ເປັນເພດຍິງ; ຈຳນວນຂອງ
ແມ່ຍິງຖືພາ, ແມ່ຍິງທີ່ຍັງໃຫ້ລູກກິນນົມແມ່ ແລະ ຈຳນວນຂອງເດັກ (ຍິງ, ຊາຍ) ທີ່ບໍ່ມີ
ຜູ້ປົກຄອງຕິດຕາມໄປນຳ (ຜູ້ອາຍຸສູງ, ຄົນພິການ, ຄົນປ່ວຍຊຳເຮື້ອ, ແລະ ອື່ນໆ);
2. ນອກຈາກກຸ່ມທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ຍັງມີກຸ່ມອື່ນໆອີກບໍ່ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງຢູ່ໃນຊຸມຊົນ?
ກຸ່ມເຫຼົ່ານີ້ອາດຈະແມ່ນຊົນເຜົ່າ, ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຖານ, ຄົນດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ກຸ່ມຄົນອື່ນໆ;
3. ຍິງ-ຊາຍທຸກໄວ ລວມທັງກຸ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດໄດ້ຮັບການປຶກສາ, ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະ
ເມີນຄວາມຕ້ອງການ ເພື່ອກຳນົດຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ບັນຫາສະເພາະຂອງພວກເຂົາ
ບໍ່ຢູ່ພາຍໃນການສ້າງແຜນງານສະເພາະຂະແໜງການ ເນື່ອງຈາກວ່າພວກເຂົາມີຄວາມ
ກັງວົນກ່ຽວກັບກຽດສັກສີ, ການເຂົ້າເຖິງ, ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຄວາມປອດໄພ?;
4. ການປະເມີນຄວນໄດ້ຮັບການປະຕິບັດໂດຍການປະສົມປະສານການສັງເກດ ແລະ ການ
ໃຊ້ຄຳຖາມ, ເຊິ່ງລວມທັງການຖາມເພດຍິງ-ຊາຍຢ່າງແຍກກັນດ້ວຍຄຳຖາມສະເພາະ
ຂອງແຜນງານ (ໂຄງການ). ໄດ້ມີການໃຊ້ກົນໄກບໍ່ເພື່ອຮັບປະກັນການເປັນຕົວແທນໃຫ້
ແກ່ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມຕ່າງໆໃນສັງຄົມ
ເພື່ອການວິເຄາະຄວາມຕ້ອງການຮ່ວມກັນ ແລະ ເພື່ອການຕອບສະໜອງທີ່ມີປະສິດທິ
ຜົນດີກວ່າເກົ່າ? ຖ້າມີ, ແມ່ນຫຍັງແດ່?;
5. ຕັ້ງອັນໄຂການຄັດເລືອກຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ, ການຄັດເລືອກ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດ
(ເບິ່ງໜ້າເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2) ຕ້ອງຖືກແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ໂດຍການວິເຄາະບົດບາດຍິງ-ຊາຍ
ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງກັນ. ບັນ ດາຄົນທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການສະເພາະເຊັ່ນ: ຫົວໜ້າ
ຄອບຄົວຄົນດຽວ, ຄົນພິການ, ແມ່ຍິງຖືພາ ແລະ ແມ່ຍິງທີ່ຍັງລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່,

ດັກນ້ອຍ, ຜູ້ອາຍຸສູງ, ຄົນປ່ວຍຊ່າເຮື້ອ ແລະ ອື່ນໆ ໄດ້ນອນຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂການຄັດເລືອກ/ການວ່າງບຸລິມະສິດບໍ່?;

6. ບົດບາດທີ່ຄາດຫວັງຂອງເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍຄືຫຍັງໃນແຕ່ລະຂະແໜງວຽກ (ຕົວຢ່າງ: ໃນການກໍ່ສ້າງທີ່ພັກອາໄສ, ໃນການປົກປັກຮັກສາຈຸດກັອກນ້ຳ, ວິດຖ່າຍ ແລະ ເຂດອາບນ້ຳ, ໃນການຕັກນ້ຳ ແລະ ເອົາຜົນ?);

7. ທີມປະເມີນ ແລະ ຕອບໂຕ້ໄດ້ມີຄວາມສະເໝີພາບດ້ານການຮັບເອົາຕົວແທນບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ? ມີຄວາມຕ້ອງການວິທີການປະຕິບັດສະເພາະເພື່ອໃຫ້ອະນຸຍາດ ແລະ ໃຫ້ຊ່ອງວ່າງສຳລັບແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມທີ່ຄົນດ້ອຍໂອກາດເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນກຸ່ມຕອບໂຕ້ບໍ່? ຖ້າມີ, ແມ່ນຫຍັງ?;

ຖ້າຄຳຕອບຕໍ່ກັບຄຳຖາມໃດໜຶ່ງຂ້າງເທິງນີ້ແມ່ນ "ບໍ່" ຫຼື ບໍ່ມີຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ແລ້ວຂໍ້ນີ້ຈະຕ້ອງຖືກບັນທຶກໄວ້ ແລະ ລາຍລະອຽດຂອງວິທີການທີ່ຈະແກ້ໄຂບັນຫາຈະຖືກກຳນົດໃນການປະເມີນ.

ຕົວຢ່າງ: ມາດຖານການຄັດເລືອກ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ

- ມາດຖານຕໍ່ໄປນີ້ເພື່ອການຄັດເລືອກ ແລະ ຈັດບຸລິມະສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດລຸ່ມນີ້ໄດ້ຖືກບັບບຸງມາຈາກຕົວແບບອັນໜຶ່ງທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນປະເທດຟີລິບປິນ/ໄຕ້ຝຸ່ນ ຮາຍຢານ (Typhoon Haiyan) ໂດຍກຸ່ມທີ່ພັກທີ່ນຳໂດຍສະຫະພັນກາແດງສາກົນ ໂດຍທີມງານທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບທີ່ພັກອາໄສຂອງສະຫະ ພັນກາແດງ ແລະ ຊີກວົງເດືອນແດງສາກົນ;
- ການຕອບໂຕ້ເປັນກຸ່ມຂະແໜງການ (cluster) ແມ່ນເພື່ອຕອບໂຕ້ຕໍ່ໄພພິບັດຂະໜາດໃຫຍ່ກວມເອົາຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຫຼາຍຊາດ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການຮ່ວມມືຈາກສາກົນ, ຕົວແບບອັນນີ້ແມ່ນກວ້າງຂວາງຮອບດ້ານ;
- ສຳລັບກໍລະນີສຸກເສີນຂະໜາດນ້ອຍ, ເຊິ່ງກາແດງແຫ່ງຊາດກຳລັງຕອບໂຕ້ໂດຍຜ່ານພະນັກງານ ແລະ ອາ ສາສະໜັກຂອງກາແດງແຫ່ງຊາດເອງ, ມາດຖານນັ້ນ ຄວນເຮັດໃຫ້ງ່າຍດາຍຢ່າງມີຄວາມໝາຍ;
- ຂໍ້ແນະນຳວ່າຄົວເຮືອນໃດ ທີ່ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດແມ່ນຖືກຈັດບຸລິມະສິດກ່ອນຕາມສະພາບຂອງຊັບພະຍາ ກອນທີ່ມີ; ກະລຸນາຈົດຈຳໄວ້ວ່າຕົວແບບນີ້ແມ່ນອີງຕາມຄົວເຮືອນ. ມັນບໍ່ແກ້ບັນຫາໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ອາໄສຢູ່ຂ້າງນອກຂອງຄົວເຮືອນ, ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກປະຖິ້ມຈາກການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານມະນຸດສະທຳ. ທັງບໍ່ແກ້ບັນຫາຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດພາຍໃນຄົວເຮືອນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການແຈກຢາຍຄືນໃຫ້ຄອບຄົວພິເສດ. ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນບັນຫາສະເພາະຂອງສະພາບການ ແລະ ຜູ້ຕອບໂຕ້ຂອງອົງການກາແດງລາວ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ເພື່ອເປັນຕົວຢ່າງ.

ຄຳຢືນຢັນທັງໝົດທີ່ໝາຍດ້ວຍເຄື່ອງໝາຍ (*) ຈະຕ້ອງຖືກພິຈາລະນາຢ່າງລະມັດລະວັງເນື່ອງຈາກພວກມັນແມ່ນມີລັກສະນະສະເພາະຂອງສະພາບການ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັນ. ຄຳຢືນຢັນເຫຼົ່ານີ້ຄວນຖືກຂຽນຂຶ້ນ ໃໝ່ ຫຼື ປະຖິ້ມ.

ລັກສະນະຂອງຄົວເຮືອນ

ຈຳນວນຄົນໃນຄົວເຮືອນຫຼາຍກວ່າຫ້າ (5)*	ຖ້ຳແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄົວເຮືອນປະກອບດ້ວຍຜູ້ອາຍຸສູງ*, ແມ່ຍິງຖືພາ ຫຼື ແມ່ທີ່ຍັງໃຫ້ນົມລູກ, ຄົນພິການ ແລະ/ຫຼື ຄົນເຈັບປ່ວຍຊຳເຮື້ອ, ເດັກກຳພ້າ ແລະ/ຫຼື ແມ່ໜຸ່ມນ້ອຍ (ຕົວຢ່າງຕ່ຳກວ່າ 18 ປີ).	ຖ້ຳແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຫົວໜ້າຄອບຄົວແມ່ນຜູ້ອາຍຸສູງ*, ແມ່ຍິງ, ເດັກ (ອາຍຸຕ່ຳກວ່າ 18 ປີ) ຫຼື ຜູ້ຊາຍບໍ່ມີເມຍ / ຄູ່ຄອງທີ່ເບິ່ງແຍງລູກ.	ຖ້ຳແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄົວເຮືອນທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າ ແລະ ອື່ນໆ *	ຖ້ຳແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ນອກຈາກຜູ້ດ້ອຍໂອກາດອື່ນໆທີ່ຢູ່ຂ້າງເທິງນັ້ນແລ້ວ, ພິເສດສຳລັບກຸ່ມທີ່ຖືກກຳນົດ: ຍິງຮ່ວມເພດກັບຍິງ, ຊາຍຮ່ວມເພດກັບຊາຍ, ຊາຍຮ່ວມເພດໄດ້ທັງສອງເພດ, ກະເທີຍ(ແປງເພດ) ແລະ ພວກທີ່ອະໄວຍະວະສືບພັນບໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ (LGBTI), ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍທີ່ຖືກຄາະຮ້າຍຈາກການຄ້າມະນຸດ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ. ຈຳໄວ້ວ່າເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ແມ່ນປະເດັນທີ່ສາມາດຖືກຄັດເລືອກເປັນປະຈຳສຳລັບ ແລະ/ຫຼື ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ເກັບກຳໃນການປະເມີນທີ່ໄດ້ມາດຕາຖານສຳລັບຄົວເຮືອນ ແລະ ດັ່ງ ນັ້ນ ຈຶ່ງຄວນຖືກນຳໄປພິຈາລະນາຖ້າວ່າຂໍ້ມູນແມ່ນຖືກຮູ້ກັນ; ຂໍ້ມູນນີ້ບໍ່ຕ້ອງຖືກຊອກຫາໂດຍສະເພາະ ເພື່ອຈຸດປະສົງໃຫ້ສຳເລັດເຄື່ອງມືບຸລິມະ ສິດອັນນີ້.	ຖ້ຳແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄະແນນທັງໝົດໃຫ້ໃຫ້ພາກນີ້ (ສູງສຸດ 25)	

ສະພາບການດ້ານເສດຖະກິດ

ບໍ່ມີໃຜໃນຄົວເຮືອນທີ່ຍັງປະກອບວຽກງານຢູ່ໃນບັດຈຸບັນ (ໃນເວລາທີ່ເກີດເຫດການສຸກເສີນ)	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄົວເຮືອນບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນສະໜັບສະໜູນຈາກພີ່ນ້ອງ.	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄົວເຮືອນທີ່ມີຊັບສິນທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ມີຄ່າ ໜ້ອຍ/ບໍ່ມີ*.	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄົວເຮືອນບໍ່ໄດ້ຮັບບັດ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານມະນຸດສະທໍາ*.	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄະແນນທັງໝົດສໍາລັບພາກນີ້	

**ບັນຫາສະເພາະດ້ານ (ຕົວຢ່າງ: ທີ່ນີ້ແມ່ນເວົ້າກ່ຽວກັບທີ່ພັກອາໄສ-ສະພາບເຮືອນ
ຊານ)**

ຄົວເຮືອນບໍ່ມີການຄອບຄອງດິນທີ່ເປັນທາງການ ຫຼື ອາຊີບທີ່ ຮັບປະກັນ	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ເດັກໃນໄວຮຽນບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ທີ່ພັກອາໄສນ້ອຍໂພດ* (ຄື: ນ້ອຍກວ່າ 3.5m ² ຕໍ່ຄົນ) ສໍາລັບ ຂະໜາດຂອງຄົວເຮືອນ	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ທີ່ພັກອາໄສມີຄວາມສ່ຽງກັບໄພອັນຕະລາຍ	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄະແນນທັງໝົດສໍາລັບພາກນີ້	

ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ

ຄົວເຮືອນເຂົ້າເຖິງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ຫຼື ການ	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
--	---------------------

ບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບໜ້ອຍ*/ຫຼື ບໍລິການເຂົ້າເຖິງ	
ຄົວເຮືອນເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງນໍ້າໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ /ຫຼື ຄຸນນະ ພາບນໍ້າຕໍາ* (ນໍ້າບໍ່ສະອາດ)	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄົວເຮືອນມີການເຂົ້າເຖິງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກດ້ານສຸຂະ ພິບານໜ້ອຍ/ບໍລິການເຂົ້າເຖິງ ແລະ / ຫຼື ສະພາບສຸຂະພິ ບານບໍ່ດີ*	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄົວເຮືອນມີໄຟຟ້າ ຫຼື ອຸປະກອນເຊື້ອໄຟໜ້ອຍ/ຫຼື ບໍ່ມີ*	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ 5 ຄະແນນ
ຄະແນນທັງໝົດສະລັບພາກນີ້	

ກົນໄກເພື່ອຮັບມື

ຄົວເຮືອນລາຍງານການຫຼຸດຜ່ອນໃນປະລິມານ/ຄຸນນະພາ ບຂອງຄາບເຂົ້າ	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ເດັກໜ້ອຍກໍາລັງເຮັດວຽກໃນບ່ອນທີ່ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ເຮັດກ່ອນ ມີເຫດສຸກເສີນ	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ຄະແນນ 5
ຄົວເຮືອນລາຍງານວ່າໄດ້ຂາຍຊັບສິນຕັ້ງແຕ່ມີເຫດສຸກເສີນ ເກີດຂຶ້ນ	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ 5 ຄະແນນ
ຄົວເຮືອນລາຍງານວ່າໄດ້ກູ້ຢືມເງິນຕັ້ງແຕ່ມີເຫດສຸກເສີນ ເກີດຂຶ້ນ	ຖ້າແມ່ນ, ໃຫ້ 5 ຄະແນນ
ຄະແນນທັງໝົດຂອງພາກນີ້	

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2

ມາດຖານການຄັດເລືອກ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ

ອີງຕາມຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານງົບປະມານບໍ່ແມ່ນຈະເປັນໄປໄດ້ສະເໝີທີ່ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຈະເຂົ້າເຖິງໝົດທຸກຄົນທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການ ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶ່ງຈຳເປັນທີ່ຈະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີເພື່ອເລັ່ງໃສ່ກຸ່ມເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ ແລະ ໃຫ້ຈັດບຸລິມະສິດຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດທີ່ສຸດ. ໃນນັ້ນ ຕ້ອງເລັ່ງເປົ້າໝາຍດ້ານທີ່ຕັ້ງທີ່ຢູ່ພາຍໃນເຂດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ, ໂດຍເລັ່ງເປົ້າໝາຍໃສ່ບັນດາເຂດທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ສຸດ (ເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໄພພິບັດ) ໂດຍອີງໃສ່ການວິເຄາະຄວາມອ່ອນໄຫວ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດທີ່ກວມເອົາການວິເຄາະບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ.

ໃນການຄັດເລືອກ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານມະນຸດສະທຳ ຫຼື ການຊ່ວຍເຫຼືອເຫດສຸກເສີນ, ພວກເຮົາຕ້ອງແນໃຈວ່າຄວາມຕ້ອງການບົນພື້ນຖານທີ່ເປັນເອກະ ລາດ ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຫຼັກການມະນຸດສະທຳ.

ມາດຖານການຄັດເລືອກ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຄວນໄດ້ຮັບການພັດທະນາໂດຍການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ໃນເມື່ອໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນແລ້ວ, ມາດຖານນັ້ນຕ້ອງຖືກເຜີຍແຜ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຕ້ອງໃຫ້ມີຂໍ້ຄວາມຈະແຈ້ງ ແລະ ສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ ເພື່ອການເລັ່ງເປົ້າໝາຍຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອໃສ່ກຸ່ມສະເພາະ ຫຼື ນອກກຸ່ມສະເພາະ.

ໃນການພັດທະນາມາດຖານການຄັດເລືອກ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ, ເຫັນວ່າມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະພິຈາລະນາເຖິງແນວຄວາມຄິດ ຫຼື ພາກປະຕິບັດດ້ານສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການເມືອງທີ່ມີມາກ່ອນທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ກຸ່ມຄົນຈຳນວນໃດໜຶ່ງທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ຢູ່ໃນຖິ່ນທຸລະກັນດານທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ເຫັນວ່າມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຄຳນິຍາມສະເພາະຂອງຄົນຜູ້ດ້ອຍໂອກາດຖືກພັດທະນາຂຶ້ນມາ, ນິຍາມນັ້ນແມ່ນ: ກຸ່ມຄົນດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດຈຳກັດໃນການຮັບມືຕໍ່ກັບຄວາມສ່ຽງເຫຼົ່ານັ້ນ. ນິຍາມການເຮັດວຽກນີ້ ຄວນຖືກພັດທະນາໂດຍການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຈະພິຈາລະນາອາດລວມມີແຕ່ວ່າບໍ່ຈຳກັດໃນກຸ່ມເຫຼົ່ານີ້ ຄື: ຊົນເຜົ່າທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ແມ່ຍິງ, ຄົວເຮືອນທີ່ມີແມ່ຍິງເປັນຜູ້ນຳ, ເດັກນ້ອຍ, ຄົວເຮືອນທີ່ມີເດັກນ້ອຍເປັນຜູ້ນຳ, ຜູ້ອາຍຸສູງ, ຄົນພິການ, ຄົນເປັນພະຍາດຊຳເຮື້ອ ຫຼື ຄົນທີ່ຕິດຢາເສບຕິດທີ່ຮຸນແຮງ, ຄົນກຶກໜັງສື, ຄົນທຸກຍາກຂາດເຂີນ, ຄົນບໍ່ມີດິນໃນການເຮັດກະສິກຳ ແລະ ດິນໃນການບຸກສ້າງ, ກຸ່ມຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນສຳມະໂນຄົວ, ຄົນຍ້າຍຖິ່ນຖານ, ຄົນທີ່ອົບພະຍົບ, ຄົນຊອກຫາຖິ່ນຖານ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ.

- ໃນຫຼາຍກໍລະນີ ກຸ່ມຄົນຜູ້ດ້ອຍໂອກາດກວ່າໝູ່ແມ່ນ ຄົນ ຫຼື ຄອບຄົວ ທີ່ດຳລົງຊີວິດຮ່ວມກັນເປັນຈຳນວນຄົນທີ່ຫຼາຍກາຍເປັນຄອບຄົວໃຫຍ່, ການກຳນົດຜູ້ດ້ອຍໂອກາດກວ່າໝູ່ ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກອິດທິພົນຈາກການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງທ້ອງຖິ່ນ.
- ຄວາມດ້ອຍໂອກາດມີຜົນກະທົບມາຈາກການເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານ, ທີ່ຕັ້ງດ້ານພູມສັນຖານ, ການເຄື່ອນໄຫວແບບມີລັກສະນະພິເສດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການສຶກສາ, ການເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ການເງິນ, ແຫຼ່ງທຳມາຫາກິນ, ການເຂົ້າເຖິງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ແລະ ເຄືອຂ່າຍສະໜັບສະໜູນດ້ານສັງຄົມ, ລັກສະນະສະເພາະຂອງກຸ່ມ, ຄອບຄົວ ຫຼື ສ່ວນບຸກຄົນນັ້ນ.

5. ນິຍາມຄຳສັບ

- ເພດ/Sex

ໝາຍເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ຍິງ ແລະ ຊາຍທາງດ້ານຊີວະສາດ, ມັນແມ່ນທຳມະຊາດສ້າງຂຶ້ນມາແຕ່

ກຳເນີດ, ຮ່າງກາຍຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຮ່າງກາຍຂອງຜູ້ຊາຍກໍ່ຄືກັນໝົດໃນທົ່ວໂລກ, ຮ່າງກາຍຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຊາຍ ແຕກຕ່າງກັນມີແຕ່ອະໄວຍະວະເພດ, ຮອກໂມນ ແລະ ໂກລໂມໂຊມ ທີ່ບົ່ງບອກຄວມເປັນເພດຍິງ ຫຼື ເປັນເພດຊາຍ.

- ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ/Gender

ໝາຍເຖິງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ທາງດ້ານສັງຄົມ ໂດຍມັນຖືກສ້າງໂດຍສັງຄົມ, ບໍ່ແມ່ນເກີດມາ

ພ້ອມ (ຮຽນຮູ້ຜ່ານການພົວພັນໃນສັງຄົມ) ສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້.

- ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ/Diversity

ໝາຍເຖິງການຮັບ ແລະ ເຄົາລົບຕໍ່ທຸກຮູບແບບ ຂອງຄວາມແຕກຕ່າງ ເຊິ່ງລວມເອົາບັນດາຄວາມແຕກຕ່າງເຊັ່ນ: ເພດ, ວົດນິຍົມ, ອາຍຸ, ຄວາມພິການ, ສະພາບການຕິດເຊື້ອເຮສໄອວີ, ສະພາບເສດຖະກິດສັງຄົມ, ສາສະ ໜາ, ສັນຊາດ ແລະ ຕົ້ນກຳເນີດຂອງຊົນເຜົ່າ (ລວມທັງຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ກຸ່ມຄົນອົບພະຍົບ) ແຕ່ບໍ່ມີຂີດຈຳກັດ. ບົດບາດຍິງ-ຊາຍສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນລັກສະນະອື່ນໆ ຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍເນື່ອງຈາກເປັນສາຍພົວພັນທີ່ສຳຄັນລະຫວ່າງການແບ່ງແຍກບົນພື້ນຖານຂອງເພດ ແລະ ການແບ່ງແຍກ ຍ້ອນຮູບແບບອື່ນໆຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ.

- ກຽດສັກສີ /Dignity

ແມ່ນການນັບຖືຄວາມເປັນມະນຸດ, ການເຄົາລົບ, ການສົ່ງເສີມຄຸນຄ່າຂອງບຸກຄົນ, ການປົກປ້ອງທາງ

ຮ່າງກາຍແລະຈິດໃຈ, ການຮັບປະກັນຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ເຊື່ອຖືທາງດ້ານວັດທະນະທຳສັງຄົມ ແລະ ຮີດ ຄອງປະເພນີຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ.

- ການເຂົ້າເຖິງ/Access

ອີງຕາມການຄັດເລືອກທາງຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ເງື່ອນໄຂບຸລິມະສິດສຳລັບການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ ແລະ

ການປົກປ້ອງທາງດ້ານມະນຸດສະທຳ, ປະຕິບັດຕາມຜົນການວິເຄາະທາງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຫຼາຍຊັ້ນຄົນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການປົກປ້ອງໄດ້ເຂົ້າເຖິງກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ. ສີ່ຂົງຂອດຂອງການເຂົ້າເຖິງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ປົກປ້ອງດ້ານມະນຸດສະທຳມີຄື: ບໍ່ມີການຈຳແນກ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.

✓ ບໍ່ມີການຈຳແນກ: ການບໍລິການມະນຸດສະທຳ ໝາຍຄວາມວ່າທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງການ

ບໍລິການໂດຍບັດສະຈາກການຈຳແນກໃດໆ, ໂດຍສະເພາະບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກເຫດການສຸກເສີນຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ.

- ✓ **ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ:** ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຄວນໄດ້ຮັບຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຮ່າງກາຍ

ໃນການເຂົ້າເຖິງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກແລະການບໍລິການ. ຮັບປະກັນວ່າຜູ້ອາຍຸສູງ, ຄົນພິການ, ຜູ້ຕິດເຊື້ອພະຍາດເອດ ແລະ ພະຍາດຊໍາເຮື້ອອື່ນໆສາມາດເຂົ້າເຖິງການບໍລິການເທົ່າທຽມກັນ, ເຊິ່ງມາດຕະການປະກອບມີສະຖານທີ່ປອດໄພຮອງຮັບສໍາລັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍຈາກການທາລຸນ, ຈັດສະຖານທີ່, ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກສໍາລັບຄົນພິການເຊັ່ນ: ມີຮາວຈັບ ແລະ ປະຕູກວ້າງ.

- ✓ **ດ້ານເສດຖະກິດ:** ຄ່າບໍລິການຕ່າງໆຄວນເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດຫລືຄອບຄົວທີ່ທຸກຈົນສາມາດຈ່າຍໄດ້.

- ✓ **ດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ:** ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໝາຍຄວາມວ່າຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບມີສິດໃນ

ການຊອກຫາ, ໄດ້ຮັບ, ແລະ ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານມະນຸດສະທໍາ. ບຸກຄົນໃນຊຸມຊົນທີ່ຖືກກະທົບຄວນຮູ້ສິດຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ປົກປ້ອງ, ເຊິ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານດັ່ງກ່າວສາມາດໄດ້ຮັບຜ່ານທາງວິທະຍຸ, ໂປດສະເຕີ, ສື່ສິ່ງພິມ ແລະ ສື່ສັງຄົມອອນລາຍໂດຍໃຊ້ພາສາ ແລະ ຮູບພາບທີ່ເໝາະສົມ.

- **ການມີສ່ວນຮ່ວມ/Participation**

ໝາຍເຖິງການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງເຕັມທີ່, ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ມີຄວາມໝາຍ ຂອງສະມາຊິກທັງໝົດ ຂອງ

ຊຸມຊົນໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ກິດຈະກຳ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ລະດັບຂອງການ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນນັ້ນແມ່ນຂຶ້ນກັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ປະສົບການທີ່ໄດ້ຮັບຈາກຂະບວນການນັ້ນ.

- **ຄວາມປອດໄພ/Safety**

ໝາຍເຖິງ ໃນພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ຍິງ-ຊາຍໃນທຸກໄວແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ກ່ຽວ

ກັບ ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈຶ່ງເປັນສິ່ງຈໍາເປັນໃຫ້ມີການຕິດຕາມກວດກາເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເພື່ອຮັບປະກັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງທຸກຄົນໃນລັກສະນະເທົ່າທຽມກັນ.

- **ກຸ່ມຄົນດ້ອຍໂອກາດ/Marginalized:**

ຄືກຸ່ມຄົນ, ບຸກຄົນທີ່ຖືກປະຕິບັດຢ່າງບໍ່ເປັນທໍາ ຫຼື ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີອໍານາດໃນການຕໍ່ລອງກ່ຽວກັບສິດທິຂຶ້ນ

ພື້ນຖານ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນເນື່ອງຈາກຄວາມແຕກຕ່າງຈາກປະຊາກອນກຸ່ມໃຫຍ່ຂອງສັງຄົມເຊັ່ນ: ເຊື້ອຊາດ, ສາສະໜາ, ການສຶກສາ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຊົນຊັ້ນທາງສັງຄົມ. (ບົດຮຽນ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ອົງການກາແດງໄທ).

- **ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ/Gender Equality:**

ແມ່ນຄວາມສະເໝີພາບກັນໃນການໃຊ້ອຳນາດ ແລະ ການມີໂອກາດເຂົ້າເຖິງ
ຊັບພະຍາກອນທີ່ເທົ່າທຽມ
ກັນ ໃນລະດັບຄົວເຮືອນ ແລະ ຊຸມຊົນ (ບົດຮຽນ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ອົງການກາແດງໄທ).

- **ການທາລຸນທາງເພດ/Sexual and Based Violence:**
ເປັນຄຳທີ່ໃຊ້ ໃນທຸກການກະທຳ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍຕໍ່ຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ຫຼື ທາງ
ເພດ, ຫຼື ການ
ສ້າງຄວາມທຸກທໍລະມານໃຫ້ກັບບຸກຄົນອື່ນໂດຍການກະທຳນັ້ນເກີດຈາກສະພາບທາງເພດຂອງ
ບຸກຄົນນັ້ນ.